Dosarul nr. 3-2816/24
Nr. 2-2405695-12-3-24052024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

18 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoriei Chișinău (Sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Livia Mitrofan
Grefier Daniela Bradișteanu

examinând în ședință de judecată publică, acțiunea de contencios administrativ intentată de Î.C.S. ”Farmina” S.R.L. către Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate cu privire la anularea deciziei de aplicare a penalităților și a deciziei de revizuire a penalităților,

c o n s t a t ă :

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT

1. La 24 mai 2024, Î.C.S. ”Farmina” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată către Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate privind: anularea Deciziei de aplicare a penalității conform pct. 9.8. al contractelor încheiate în cadrul procedurii de achiziție nr. ocds-*****, privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023” în privința operatorului economic Î.C.S. „Farmina” SRL în sumă de 17 035,56 lei, emisă conform procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul CAPCS din 29 decembrie 2023 și din 19 ianuarie 2024 (proces-verbal de rectificare); anularea Deciziei de revizuire a penalității aplicate conform pct. 9.8. al contractelor încheiate în cadrul procedurii de achiziție nr. *****, privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023” în privința operatorului economic Î.C.S. „Farmina” SRL, conform Procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul CAPCS din 01 martie 2023.

2. A indicat că conform procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate din 29 decembrie 2023 și din 19 ianuarie 2024 (proces-verbal de rectificare) s-a decis: aplicarea penalității conform pct. 9.8. al contractelor încheiate în cadrul procedurii de achiziție nr. *****, privind

„Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023 ” în privința operatorului economic I.C.S. „Farmina ” SRL în sumă de 17035,56 lei.

3. Conform procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate din 01 martie 2024 s-a decis: - a admite parțial cererea operatorului economic I.C.S. „Farmina ” SRL din 15.02.2024; - a anula penalitatea aplicată operatorului economic I.C.S. „Farmina” SRL pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60% a bunului: Tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min. 32 g/m2, 47-50495, conform contractelor nr.*****, încheiate cu beneficiarii IMSP Spitalul Raional Glodeni, și IMSP - Spitalul Raional Rîșcani, în sumă de 5 403,6 lei; - a menține decizia grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate din 29 decembrie 2023 cu privire la aplicarea penalității operatorului economic I.C.S. „Farmina” SRL, pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60%) din cantitatea bunurilor contractate, la procedura de achiziție nr. ocds-h3wdpl- MD-1658727450495 din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023”, după cum urmează: a efectua recalculai penalității aplicate la 29 decembrie 2023 în baza pct. 9.8. a contractelor semnate, pentru refuzul de livrare a bunului de către operatorul economic I.C.S. „Farmina” SRL, fiind modificată suma de 17 035,56 lei, în suma de 11631,96 lei; a informa operatorul economic privind decizia grupului de lucru.

4. A invocat că deciziile privind aplicarea penalităților, adoptate de Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) conform procesului-verbal din 29 decembrie 2023 și din 01 martie 2024 sunt acte administrative individuale defavorabile, ilegale, emise în privința operatorului economic I.C.S. „Farmina” SRL, prin care i-a fost încălcat dreptul de a desfășura activitatea de întreprinzător, în special, în condiții ce exclud intervenția ilegală a autorităților publice în procesul de realizare a genurilor de activitate.

5. A menționat că despre Decizia de revizuire a penalității emisă conform Procesului-verbal din 01 martie 2024 I.C.S. „Farmina” SRL a fost informată la 30 aprilie 2024 prin recepționarea la e-mail tender@farmina.md a Procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate din 01 martie 2024 și scrisorii de însoțire nr. Rg02-1545 din 23 aprilie 2024 cu privire la adoptarea deciziei.

6. Consideră că motive de inadmisibilitate a acțiunii înaintate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt.

7. A invocat că centrul pentru achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS), a demarat procedura de achiziție publică nr. ***** din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023”.

8. Ca urmare a procedurii de achiziție publică au fost semnate contracte trilaterale între operatorul economic Î.C.S. „Farmina” SRL, Instituțiile Medico-Sanitare Publice și Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS).

9. A indicat că conform anunțului de participare și anume pct. 11 precum și conform pct. 2.1 din condițiile contractelor încheiate: Livrarea Bunurilor se efectuează de către Vânzător în condiții Incoterms: Inconterms 2020 DDP - Franco Destinație Vămuit, cu transportul Vânzătorului pe parcursul anului 2023: a) în cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, nu depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza într-o singură tranșă, până la data de 31 martie 2023; b) în cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza: - la fiecare 2 luni, în proporție de a câte 10% per lot din cantitatea totală contractată (1 tranșă: pînă la 28 februarie 2023, II tranșă: pînă la 30 aprilie 2023, III tranșă: pînă la 30 iunie 2023. IV tranșă: pînă la 31 august 2023, V tranșă: până la 31 octombrie 2023, VI tranșă: pînă la 31 decembrie 2023), iar restul 40% din cantitatea totală contractată - livrarea se va efectua doar la solicitarea în scris a Beneficiarului, în termen de 20 zile calendaristice din data plasării bonului de comandă, conform necesităților reale ale beneficiarului.”

10. La 29 decembrie 2023, prin procesul-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), rectificat la 19 ianuarie 2024, s-a decis: aplicarea penalității în mărime de 17035,56 lei, operatorului economic Î.C.S. „Farmina” SRL, conform pct. 9.8. din contracte, pentru refuzul de a vinde bunurile.

11. Conform procesului-verbal al ședinței de lucru din 29 decembrie 2023, s-a stabilit că, potrivit raportului realizat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare, unele poziții, nu au fost executate 60% conform tranșelor stabilite.

12. Totodată, grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), a constat că executarea conform tranșelor specificate în contract nu au fost respectate de către operatorul economic Î.C.S. „Farmina” SRL, astfel, fiind încălcate prevederile pct. 2.1. al contractului.

13. Prin urmare, grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), a propus de a aplica penalitate conform pct. 9.8. operatorilor economici pentru nelivrarea cantității contractate, și nelivrarea conform tranșelor specificate în contract.

14. A indicat că la 15 februarie 2024, a înaintat cerere privind anularea actului administrativ, declarând dezacordul cu Decizia de aplicare a penalității ca urmare a refuzului de a livra bunurile contractate la procedura de achiziție *****, solicitând excluderea companiei Î.C.S. „Farmina” SRL din procesul-verbal din 29 decembrie 2023 motivând, că a întreprins toate măsurile pentru a îndeplini contractul cu bună-credință și a livra marfa la timp, însă din cauza refuzurilor din partea instituțiilor medicale de a primi marfa, aceasta nu a fost livrată. A menționat că, nu a refuzat și nu refuză să livreze marfa, imposibilitatea livrării a fost o împrejurare de forța majora, care nu a depins în niciun caz de voința reclamantului.

15. A invocat că a prezentat grupului de lucru scrisoarea IMSP Spitalul Raional Râșcani nr. 23 din 22 ianuarie 2024, scrisoarea IMSP Spitalul Raional Glodeni nr. ***** din 27 noiembrie 2023.

16. A relatat că grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) a anulat penalitatea aplicată operatorului economic Î.C.S. „Farmina” SRL pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60% a bunului: Tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min, 32 g m2, 47-50495, conform contractelor nr.***** încheiate cu beneficiarii IMSP Spitalul Raional Glodeni și IMSP Spitalul Raional Râșcani.

17. Astfel, grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), a reținut argumentele operatorului economic cu privire la solicitarea beneficiarului IMSP Spitalul Raional Glodeni, de micșorare cu 5000 m, a cantității totale de tifon indicată în contractul nr. *****. La fel, a constatat că IMSP Spitalul Raional Rîșcani, la 22 ianuarie 2023 prin scrisoarea nr. 23, a comunicat că cantitatea totală de tifon indicată în contractul nr. 5/187-50495 din 17 ianuarie 2023, nu a fost livrată din motiv că s-a micșorat numărul de pacienți care necesită intervenții chirurgicale.

18. Totodată, conform procesului-verbal din 01 martie 2024, grupul de lucru a concluzionat că celelalte contracte, încheiate între operatorul economic Î.C.S. „Farmina” SRL și beneficiarii IMSP Spitalul Raional Orhei, IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, IMSP Spitalul C.mic Municipal de Copii „V. Ignatenco”, IMSP Spitalul Raional Cahul, din cadrul prezentei proceduri de achiziție, nu au fost executate corespunzător, iar „Farmina” S.R.L., nu a prezentat careva probe în acest sens.

19. A subliniat că ca urmare a examinării cererilor (dezacordul) depuse de către Î.C.S. ”Farmina” S.R.L., autoritatea publică a decis: a admite parțial cererea operatorului economic Î.C.S. „ Farmina ” SRL din 15 februarie 2024. A anula penalitatea aplicată operatorului economic I.C.S. „Farmina” SRL pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60% a bunului: Tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min. 32 g/m2, 47-50495, conform contractelor nr.*****, încheiate cu beneficiarii IMSP Spitalul Raional

Glodeni și IMSP -Spitalul Raional Râșcani, în sumă de 5403,6 lei; a menține decizia grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate din 29 decembrie 2023 cu privire la aplicarea penalității operatorului economic I.C.S. „Farmina" SRL, pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60% din cantitatea bunurilor contractate, la procedura de achiziție nr. ***** din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023", după cum urmează: a efectua recalculul penalității aplicate la 29 decembrie 2023 în baza pct. 9.8. a contractelor semnate, pentru refuzul de livrare a bunului de către operatorul economic I.C.S. „Farmina" SRL, fiind modificată suma de 17035,56 lei, în suma de 11631,96 lei. A informa operatorul economic privind decizia grupului de lucru.

20. A invocat că compania I.C.S. „Farmina" S.R.L. desfășoară activitatea farmaceutică licențiată pe teritoriul Republicii Moldova din anul 1995 și în prezent este un importator și distribuitor important de produse farmaceutice în Moldova.

21. La 25 iulie 2022 Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate (CAPCS), a demarat procedura de achiziție publică nr.***** privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023".

22. Ca urmare a procedurii de achiziție publică au fost semnate contracte trilaterale între operatorul economic Î.C.S. „Farmina" SRL, Instituțiile Medico-Sanitare Publice și Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS).

23. Conform condițiilor contractului de achiziție publică p.1: „Vânzătorul (Î.C.S. „Farmina" SRL) își asumă obligația de a livra Bunurile, Beneficiarului (Instituția medicală) în cantitatea și sortimentul prevăzut în Specificația din anexa nr 1, care este parte integrantă a Contractului. Centrul se obligă la rândul său să achite, iar beneficiarul se obligă să recepționeze Bunurile livrate de vânzător și să transfere Centrului mijloacele financiare pentru bunurile recepționate. Calitatea bunurilor se atestă prin certificate de calitate eliberate. Bunurile livrate în baza contractului vor respecta Certificate de calitate/Standarte de referință indicate în specificația nr. 2. ... Conform p. 6.2. Beneficiarul se obligă să întreprindă toate măsurile necesare pentru asigurarea recepționării în termenul stabilit a Bunurilor livrate în corespundere cu cerințele Contractului. ... Contractul este valabil până la 31 decembrie 2023 ".

24. A indicat că, în motivarea deciziilor de aplicare a penalității, autoritatea publică a reținut că, operatorul economic Î.C.S. „Farmina" S.R.L., participând la licitația publică și la procedura de achiziție publică și propunând un bun spre achiziționare și-a asumat obligația de a livra conform termenilor prevăzuți în anunțul de participare, și ulterior la încheierea contractului, precum și riscurile care vor surveni pe parcurs.

25. Conform Procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) din 29 decembrie 2023, reprezentanții autorității publice au menționat că, executarea conform tranșelor specificate în contract nu au fost respectate de către operatorul economic Î.C.S. „Farmina" SRL, astfel, fiind încălcate prevederile pct. 2.1. al contractului. Prin urmare, grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), a propus de a aplica penalitatea conform pct. 9.8. operatorilor economici pentru nelivrarea cantității contractate, și nelivrarea conform tranșelor specificate în contract.

26. De asemenea, conform procesului-verbal din 01 martie 2024, grupul de lucru a concluzionat că, contracte, încheiate între operatorul economic și beneficiarii IMSP Spitalul Raional Orhei, IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, IMSP Spitalul Clinic Municipal de Copii „ V. Ignatenco ", IMSP Spitalul Raional Cahul, din cadrul prezentei proceduri de achiziție, nu au fost executate corespunzător, iar Î.C.S. „ Farmina " SRL, nu a prezentat careva probe în acest sens.

27. Totodată, grupul de lucru a menționat că, ... clauza penală reprezintă o stipulație (prevedere contractuală), prin care părțile stabilesc de comun acord, anticipat și prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor asumate... Potrivit pct. 9.8. Pentru refuzul de a vinde Bunurile prevăzute în prezentul Contract, Vânzătorul suportă o venalitate în valoare de 30% din suma Bunurilor nelivrate.

28. La caz, grupul de lucru incorect a prezentat și a reținut faptele, iar concluziile expuse în procesele-verbale menționate, sunt în contradicție cu circumstanțele și motivele nelivrării mărfii către instituțiile medicale menționate. În speță, autoritatea publică s-a bazat pe rapoartele prezentate de către direcția administrativ-juridică și monitorizare, prin care s-a constatat că unele poziții au fost executate doar la 60%.

29. A invocat că la emiterea deciziilor privind aplicarea penalităților în privința vânzătorului, a fost invocat temeiul prevăzut de p.9.8 – „ pentru refuzul de a vinde Bunurile prevăzute în Contract". Prin alte cuvinte autoritatea publică a considerat că la exercitarea obligațiilor contractuale, compania Î.C.S. „Farmina" SRL a refuzat să vândă bunurile care au fost achiziționate conform licitațiilor petrecute.

30. Potrivit lit. f) p.6.2. din contract „Beneficiarul (Instituția Medicală) se obligă să întreprindă toate măsurile necesare pentru asigurarea recepționării în termenul stabilii a Bunurilor livrate în corespundere cu cerințele Contractului".

31. Totodată, conform p. 9.2 din contract, vânzătorul este obligat să preavizeze Beneficiarul și Centrul despre imposibilitatea livrării Bunurilor în termen de 5 zile calendaristice de la data survenirii circumstanțelor care împiedică livrarea. În caz de

încălcare a termenului de informare stipulat în prezentul punct, vânzătorul suportă o penalitate în valoare de 1% din suma totală a bunurilor livrate.

32. Astfel, în contextul acestor prevederi contractuale și din circumstanțele descrise, reiese că vânzătorul nu a avut cazuri de imposibilitate sa de refuz a livrării Bunurilor, sau cel puțin asemenea cazuri nu au fost constatate de către cumpărător sau centru. Mai mul ca atât, I.C.S. „Farmina" SRL, fiind importator a mărfii, a avut numai interes comercial de a vinde toate Bunurile în volumul preconizat conform Contractului în scopul obținerii unui venit așteptat, și de a evita orice pierderi financiare din cauza imposibilității comercializării mărfii, care până în prezent este stocată la depozitele întreprinderii.

33. Considerăm că, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a clauzelor contractuale de către operatorii economici, Beneficiarul este obligat să demonstreze prin actele confirmative, de exemplu, prin copia bonului de comandă, refuzul vânzătorului de a livra Bunurile prevăzute în Contract etc.) și să le înainteze Centrului pentru penalizare conform condițiilor prezentului contract.

34. Astfel, atenționează că Instituțiile Medicale, în calitate de Beneficiari, conform Contractelor de Achiziționare a dispozitivelor medicale, nu au înaintat atât vânzătorului, cât și Centrului (CAPCS) careva pretenții, plângeri sau alte acte confirmative, care ar identifica faptul că vânzătorul a refuzat de a vinde bunuri sau a livrat bunuri către beneficiari cu întârziere.

35. Consideră că nu sunt constatate cazuri de refuz de a vinde bunuri prevăzute în contract. Nelivrarea bunurilor într-o anumită cantitate către beneficiari au avut loc datorită refuzului de a cumpăra și recepționa Bunurile de către instituțiile medicale din cauza lipsei necesității în volumuri de marfă planificate și preconizate inițial conform licitațiilor petrecute, faptul confirmat prin scrisorile parvenite de la instituțiile medicale.

36. Mai mult ca atât, Deciziile menționate privind aplicarea penalității, bazate pe concluzia grupului de lucru precum că operatorul economic a refuzat livrarea Bunurilor prevăzute de Contract sunt în contradicție cu activitatea comercială a Reclamantului, care urmărește interesul de a comercializa bunurile în volumul preconizat conform contractului în scopul obținerii unui venit prevăzut, și de a evita orice pierderi financiare din cauza imposibilității comercializării mărfii.

37. Astfel, decizia grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) din 29 decembrie 2023 privind aplicarea penalității conform pct. 9.8. al contractelor încheiate în cadrul procedurii de achiziție nr. *****, privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023" în privința reclamantului în sumă de 17035,56 lei, este una ilegală și abuzivă, deoarece a fost emisă la inițiativa

reprezentanților autorității publice în lipsa cazurilor de refuz de a vinde bunurile prevăzute în contract din partea reclamantului.

38. A invocat că legalitatea actului administrativ individual implică respectarea principiului egalității de tratament, eficienții, proporționalității și securității juridice actelor administrative individuale/operațiunilor administrative (f.d.5-13).

39. Prin urmare, partea reclamantă solicită admiterea cererii de chemare în judecată.

40. La 28 iunie 2024, reprezentantul autorității pârâtei a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.112-117).

CHESTIUNI DE PROCEDURĂ

41. La 24 mai 2024, potrivit fișei de repartizare a cererii, judecătorului Livia Mitrofan i-a fost repartizată spre examinare cererea de chemare în judecată (f.d.1).

42. Prin notificarea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 iunie 2024, s-a acordat părților termen pentru asigurarea examinării juste a cauzei să efectueze acțiuni de procedură (f.d.108).

43. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 august 2024, s-a primit spre examinare cererea de chemare în judecată și s-a convocat ședința de pregătire pentru 05 noiembrie 2024, ora 11:00 (f.d.120-121).

44. În ședința de judecată, reprezentantul reclamantul Î.C.S. „Farmina” S.R.L., nu s-a prezentat, a fost citați legal în ședința de judecată, prin cerere a solicitat amânarea examinării cauzei, cererea fiind respinsă ca neîntemeiată, având în vedere că conform Codului administrativ, examinarea cauzei are loc într-o singură ședință, amânarea ședinței este o situație excepțională, astfel, cauza fiind examinată în lipsa reprezentantului reclamantei.

45. Reprezentantul autorității pârâte Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate, în ședința de judecată a susținut cele invocate în referință și a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

APRECIEREA INSTANȚEI

46. Studiind cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, examinând probele administrate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța reține următoarele.

47. Conform prevederilor art. 189 alin. (1) şi (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi

publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

48. Potrivit art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

49. Conform art. 3 Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

50. Potrivit art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

51. Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

52. Potrivit art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

53. Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

54. Potrivit art. 225 alin. (1) şi (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

55. Conform art. 206 alin.(1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport

juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

56. Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

57. Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanţa de judecată constată că reclamantul a respectat procedura de depunere a acţiunii, precum şi termenul de depunere a acţiunii în instanţa de contencios administrativ, motiv pentru care instanţa judecătorească constatând că acţiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

58. Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

59. Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 şi 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea Deciziei de aplicare a penalității conform pct. 9.8. al contractelor încheiate în cadrul procedurii de achiziție nr. ocds-*****; anularea Deciziei de revizuire a penalității aplicate conform pct. 9.8. al contractelor încheiate în cadrul procedurii de achiziție nr. *****, conform Procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul CAPCS din 01 martie 2023.

60. În speță, instanța constată că autoritatea pârâtă Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate a desfășurat procedura de achiziție publică nr. ***** din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023”.

61. La 25 iulie 2022, Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate, a inițiat procedura de achiziție publică prenotată prin intermediul platformei SIA „RSAP” Mtender.

62. Toate documentele aferente Licitației deschise sunt, la adresa: https: mtender. gov.md/tenders/*****?tab=contract-notice.

63. Conform art. 29 alin. (6) din Legea nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, anunțul de participare va fi publicat în termene care să ofere tuturor operatorilor

economici interesaţi, fără nicio discriminare, posibilităţi reale de participare la procedurile de atribuire a contractului de achiziţii publice.

64. Pct. 11 din anunțul de participare, prevede „..Termenii și condițiile de livrare/prestare solicitați: Inconterms 2020 DDP - Franco Destinație Vămuit, cu transportul Vînzătorului pe parcursul anului 2023: a) În cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, nu depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza într-o singură tranșă, până la data de 31 martie 2023; b) În cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza: - la fiecare 2 luni, în proporție de a câte 10% per lot din cantitatea totală contractată (I tranșă: până la 28 februarie 2023, II tranșă: până la 30 aprilie 2023, III tranșă: până la 30 iunie 2023, IV tranșă: până la 31 august 2023, V tranșă: până la 31 octombrie 2023, VI tranșă: până la 31 decembrie 2023), iar restul 40% din cantitatea totală contractată - livrarea se va efectua doar la solicitarea în scris a Beneficiarului, în termen de 20 zile calendaristice din data plasării bonului de comandă, conform necesităților reale ale beneficiarului”.

65. În conformitate cu pct. 9 sbpct. 1) din Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1128/2016, Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate are ca funcție de bază: aplicarea prevederilor legislației în vigoare în domeniul achizițiilor publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate.

66. Potrivit atribuțiilor ce-i revin autorității contractante, conform Hotărârii Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016, Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate, urmează să examineze ofertele prezentate în cadrul procedurii de achiziție, prin prisma documentelor prezentate în ofertă și cu respectarea criteriilor și cerințelor față de bunurile care urmează a fi achiziționate expuse în documentele licitației la rubricile criterii și cerințe de calificare, lista de bunuri și specificații tehnice.

67. Conform art. 7 din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, reglementarea relațiilor privind achizițiile publice se efectuează în baza următoarelor principii: a) utilizarea eficientă a banilor publici şi minimizarea riscurilor autorităţilor contractante; b) transparența achizițiilor publice; c) asigurarea concurenţei şi combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice; d) protecţia mediului şi promovarea unei dezvoltări durabile prin intermediul achiziţiilor publice; e) menţinerea ordinii publice, bunelor moravuri şi siguranţei publice, ocrotirea sănătăţii, protejarea vieţii oamenilor, florei şi faunei; f) liberalizarea şi extinderea comerţului internaţional; g) libera circulaţie a mărfurilor, libertatea de stabilire şi de prestare a serviciilor; h) tratament egal, imparţialitate, nediscriminare în privinţa tuturor ofertanţilor şi operatorilor economici; i) proporţionalitate; j) recunoaştere reciprocă; k) asumarea răspunderii în cadrul procedurilor de achiziţie publică.

68. Potrivit art. 69 alin. (9) din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, evaluarea ofertelor se finalizează odată cu adoptarea deciziei de atribuire a contractului de achiziții publice/acordului-cadru sau anularea procedurii de atribuire.

70. Conform pct. 41 din Hotărârea Guvernului nr. 10 din 20.01.2021, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice, evaluarea ofertelor se finalizează odată cu adoptarea deciziei de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru sau de anulare a procedurii de atribuire.

72. Astfel, în urma examinării, evaluării și comparării ofertelor depuse în cadrul procedurii de atribuire prin decizia grupului de lucru, în baza criteriului cel mai bun raport calitate-preț, pentru bunul Tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min. 32 g/m2,47-50495, a fost desemnat câștigător operatorul economic Î.C.S. „Farmina" S.R.L.

73. Conform art. 72 din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, contractul de achiziții publice se atribuie în temeiul următoarelor principii: a) respectarea legii, ordinii de drept, bunelor moravuri şi eticii profesionale; b) selectarea ofertei celei mai avantajoase; c) asigurarea protecției mediului şi susținerea programelor sociale în procesul executării contractului.

74. Potrivit art. 31 alin.(7) al Legii privind achizițiile publice nr.131 din 03 iulie 2015, contractul de achiziții publice se consideră încheiat la data semnării acestuia de către părţi şi intră în vigoare din momentul înregistrării lui în modul stabilit de prezenta lege.

75. Conform art. 74 alin. (3) și (5) Legea privind achizițiile publice nr.131 din 03 iulie 2015, ofertanţii sînt informaţi, la momentul solicitării ofertelor, despre condiţiile de încheiere a contractului de achiziţii publice. Termenul de executare a contractului de achiziții publice se stabileşte în documentaţia de atribuire şi ulterior se transpune în contract, avînd în vedere necesităţile rezonabile ale autorităţii contractante. Acesta se va calcula luînd în considerare complexitatea achiziţiei preconizate, cantitatea subcontractată anticipat şi timpul real solicitat pentru producerea, stocarea şi transportarea bunurilor de la punctele de furnizare sau pentru prestarea serviciilor.

76. În conformitate cu prevederile pct. 33 din Hotărârea Guvernului nr.1128 din 10 octombrie 2016 cu privire la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, în urma rezultatelor achiziţiei publice efectuate, Centrul încheie cu operatorul economic desemnat cîștigător și cu instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice contractul de achiziții publice, în baza deciziei grupului de lucru de desemnare a cîștigătorului procedurii de achiziție, conform Contractului-model prevăzut în anexa la prezentul Regulamentul.

77. Ca urmare a procedurii de achiziție publică au fost semnate contractele între operatorul economic Î.C.S. „Farmina" S.R.L. și Instituțiile Medico-Sanitare Publice, fiind înregistrate la Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate.

78. Potrivit prevederilor pct. 2.1. din contractele semnate, Livrarea Bunurilor se efectuează de către Vânzător în condiții Incoterms: *Inconterms 2020 DDP - Franco Destinație Vămuit, cu transportul Vînzătorului pe parcursul anului 2023: a) In cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, nu depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza într-o singură tranșă, pînă la data de 31 martie 2023; b) In cazul în care valoarea totală a contractului, inclusiv TVA, depășește 10 mii lei moldovenești, livrarea se va realiza: - la fiecare 2 luni, în proporție de a câte 10% per lot din cantitatea totală contractată (I tranșă: pînă la 28 februarie 2023, II tranșă: pînă la 30 aprilie 2023, III tranșă: pînă la 30 iunie 2023, IV tranșă: pînă la 31 august 2023, V tranșă: pînă la 31 octombrie 2023, VI tranșă: pînă la 31 decembrie 2023), iar restul 40°/o din cantitatea totală contractată - livrarea se va efectua doar la solicitarea în scris a Beneficiarului, în termen de 20 zile calendaristice din data plasării bonului de comandă, conform necesităților reale ale beneficiarului* (f.d.53-57 din Dosarul administrativ).

79. Potrivit raportului realizat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare din cadrul Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate s-a constatat, că operatorul economic Î.C.S. „Farmina" S.R.L. a executat unele poziții au fost executate în conformitate cu transele de livrare specificate în contrat însă unele poziții, nu au fost executate 60% conform tranșelor stabilite după cum urmează: - beneficiar IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, bunul contractat tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 15.000,00, cantitatea livrată 7.000,00; - IMSP Spitalul Clinic Municipal de Copii V. Ignatenco, bunul contractat tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 40.000,00, cantitatea livrată 22.000,00; - beneficiar IMSP Spitalul Raional Cahul, bunul contractat tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 76.300,00, cantitatea livrată 42.000,00; - beneficiar IMSP Spitalul Raional Glodeni, bunul contractat tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 10.000,00, cantitatea livrată 5.000,00; - beneficiar IMSP Spitalul Raional Orhei, bunul contractat tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 24.000,00, cantitatea livrată 14.000,00; - beneficiar IMSP Spitalul Raional Rîșcani, bunul contractat tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 8.000,00, cantitatea livrată 2.000,00;

80. Prin urmare, potrivit raportului efectuat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare s-a constatat o neexecutare contractuală, nefiind respectate prevederile pct. 2.1. din contracte, și anume tranșele de livrare pe contracte în partea bunului Tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min. 32 g/m2, de către operatorul economic Î.C.S.

„Farmina” S.R.L., prin livrarea cu întârziere a bunurilor achiziționate, în cadrul procedurii de achiziție publică nr. ***** din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (1MSP) pentru anul 2023”.

81. Potrivit art. 76 alin. (5) Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, operatorul economic execută necondiționat clauzele contractului de achiziţii publice încheiat, respectând cerinţele de calitate şi preţul stabilit. Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiilor contractuale atrage după sine răspunderea operatorului economic conform legislaţiei şi clauzelor contractului de achiziţii publice.

82. Conform pct. 9.8. din contractele încheiate în cadrul procedurii de achiziție publică nr.
***** din 25 iulie 2022, pentru refuzul de a vinde Bunurile prevăzute în prezentul Contract, Vânzătorul suportă o penalitate în valoare de 30% din suma Bunurilor nelivrate.

83. Potrivit pct. 27 subpct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 10 din 20 ianuarie 2021, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice, la decizia grupului de lucru, aplică sancțiuni pentru operatorul economic care nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător clauzele contractului.

84. Prin procesul-verbal al ședinței grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) din 29 decembrie 2023, s-a dispus aplicarea penalității în baza pct. 9.8 a contractelor semnate, pentru nelivrarea bunului contractat după cum urmează: - Operator economic „Farmina” S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 15.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 7.000, 00, 60% - 9000, penalitate conform m 9.8., suma indicată în lei 2844; - Operator economic „Farmina” S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 40.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 22.000, 00, 60% - 24000, penalitate conform 9.8., suma indicată în lei 2844; - Operator economic „Farmina” S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 76.300,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 42.000, 00, 60% - 45780, penalitate conform 9.8., suma indicată în lei 5375,1; - Operator economic „Farmina” S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 10.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 5.000, 00, 60% - 6000, penalitate conform 9.8., suma indicată în lei 1422; - Operator economic „Farmina” S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 24.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 14.000, 00, 60% - 14400, penalitate conform 9.8., suma indicată în lei 568,8; - Operator economic „Farmina” S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 8.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea

livrată 2.000, 00, 60% - 4800, penalitate conform 9.8., suma indicată în lei 3981,6; total 17035,56 lei (f.d. f.d.19-52 din Dosarul administrativ).

85. Ulterior, la 19 ianuarie 2024, de către grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) s-a corectat eroarea evidentă admisă în partea dispozitivă a procesului-verbal din 29 decembrie 2023 la aplicarea penalității conform pct.9.8 din contracte, pentru operatorii economici „Farmina" S.R.L. și „Lismedfarm" S.R.L., fiind dispusă înlocuirea penalității aplicate operatorului economic „Farmina" S.R.L. în sumă de 273650,637 lei, indicând suma de 17035,56 lei (f.d.18 din Dosarul administrativ).

86. Prin scrisoarea înregistrată de către Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), nr .Rg01-1008 din 15 februarie 2024, operatorul economic „Farmina" S.R.L. și-a expus poziția asupra deciziei de aplicare a penalității ca urmare a refuzului de a livra bunurile contractate la procedura de achiziție nr. *****, unde a indicat că nu este de acord cu penalitatea aplicată, deoarece a încercat să îndeplinească contractele cu bună-credință, făcând tot posibilul pentru a livra marfa la timp, însă din cauza refuzurilor din partea instituțiilor medicale de a primi marfa, aceasta nu a fost livrată. Astfel, operatorul economic a solicitat excluderea operatorului economic „Farmina" S.R.L din procesul-verbal din 29 decembrie 2023 (f.d.50).

87. De către grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) la 01 martie 2024 a fost examinat: dezacordul operatorului economic „Farmina" S.R.L. înregistrat de către Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), cu nr. Rg01-1008 la 15 februarie 2024, asupra deciziei Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate din 29 decembrie 2023 cu privire la aplicarea penalității pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60% din cantitatea bunurilor contractate, procedura de achiziție publică nr. ***** din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023" (f.d.2-4 din Dosarul administrativ).

88. Prin urmare, în cadrul ședinței grupului de lucru au fost examinate și scrisorile beneficiarilor IMSP Spitalul Raional Rîșcani cu nr. 23 din 22 ianuarie 2024 (f.d.6 din Dosarul administrativ), precum și beneficiarului IMSP Spitalul Raional Glodeni cu nr. ***** din 27 noiembrie 2023 (f.d.7-9 din Dosarul administrativ), prin care s-a confirmat micșorarea cantității cu privire la bunul tifon, achiziționat în baza contractelor nr.***** și nr.***** de la operatorul economic „Farmina" S.R.L..

89. Astfel, grupul de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) a admis parțial cererea operatorului economic, fiind anulată penalitatea aplicată operatorului economic „Farmina" S.R.L. pentru nelivrarea conform

tranșelor în proporție de 60% a bunului: Tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min. 32 g/m2, 47-50495, conform contractelor nr.*****, încheiate cu beneficiarii IMSP Spitalul Raional Glodeni, și IMSP Spitalul Raional Rîșcani, în sumă de 5403,6 lei.

90. Totodată, s-a decis menținerea deciziei grupului de lucru din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate din 29 decembrie 2023 cu privire la aplicarea penalității operatorului economic „Farmina" S.R.L., pentru nelivrarea conform tranșelor în proporție de 60% din cantitatea bunurilor contractate, la procedura de achiziție nr. ***** din 25 iulie 2022 privind „Achiziționarea centralizată a articolelor para-farmaceutice conform necesităților instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) pentru anul 2023", după cum urmează: - Operator economic „Farmina" S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 15.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 7.000, 00, 60% - 9000, penalitate conform m 9.8., suma indicată în lei 2844; - Operator economic „Farmina" S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 40.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 22.000, 00, 60% - 24000, penalitate conform m 9.8., suma indicată în lei 2844; - Operator economic „Farmina" S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 76.300,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 42.000, 00, 60% - 45780, penalitate conform m 9.8., suma indicată în lei 5375,16; - Operator economic „Farmina" S.R.L., bunul contractat: tifon medical nesteril, 90 cm, densitatea min.32 g/m^2, 47-50495, cantitatea contractată 24.000,00, preț contractat 4,74, cantitatea livrată 14.000, 00, 60% - 14400, penalitate conform m 9.8., suma indicată în lei 568,8; total 11631,96 lei.

91. Prin urmare, fiind dispusă efectuarea recalculului penalității aplicate la 29 decembrie 2023 în baza pct. 9.8. a contractelor semnate, pentru refuzul de livrare a bunului de către operatorul economic „Farmina" S.R.L., fiind modificată suma de 17035,56 lei, în suma de 11631,96 lei.

92. Însă, achizițiile publice în sectorul sănătății sunt reglementate pentru a asigura transparența, non-discriminarea și eficiența în cheltuirea banului public.

93. În conformitate cu prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016, cu privire la Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Misiunea Centrului constă în: 1) planificarea procedurilor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate; 2) desfășurarea procedurilor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate; 3) asigurarea eficienței, imparțialității și transparenței; 4) coordonarea proceselor de achiziții publice centralizate pentru necesitățile sistemului; 5) supravegherea și monitorizarea executării contractelor de achiziții publice cu privire la procurarea de bunuri și servicii, din bani

publici, inclusiv verificarea corespunderii specificației din contract cu bunurile/serviciile livrate de către furnizor/prestator și recepționate de către beneficiar.

94. Astfel, achizițiile publice fiind guvernate de legislația națională în coraport cu Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice.

95. Astfel, prin intermediul achizițiilor publice în sănătate, se oferă asigurarea accesului egal la servicii de sănătate, îmbunătățirea calității îngrijirilor medicale, precum și susținerea inovării în domeniul medical.

96. Prin urmare, Î.C.S. „Farmina" S.R.L. participând la procedura de achiziție publică cunoscând din start condițiile livrării bunurilor contractate, precum și cazurile în care survine penalitatea contractuală, care reprezintă răspunderea materială atât a vânzătorului, pentru încălcarea condițiilor contractuale.

97. Instanța reține, că, în cadrul achizițiilor publice în sănătate, este esențială asigurarea respectării standardelor de calitate și siguranță. Acest lucru include verificarea conformității produselor medicale sau a serviciilor medicale cu normele naționale și internaționale.

98. Astfel, după încheierea procesului de achiziție, este importantă monitorizarea și evaluarea contractelor pentru a asigura că serviciile și produsele sunt livrate conform condițiilor contractuale și că obiectivele stabilite au fost atinse.

99. Prin urmare, achizițiile publice în domeniul sănătății sunt esențiale pentru asigurarea funcționării eficiente a sistemului de sănătate și pentru îmbunătățirea accesului și calității serviciilor medicale oferite cetățenilor. Respectarea regulilor și procedurilor în acest domeniu contribuie la transparență, eficiență și utilizarea responsabilă a resurselor publice.

100. Potrivit prevederile pct. 10 subpct.4 din Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016, cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, Centrul are următoarele drepturi: să monitorizeze executarea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii pentru necesitățile sistemului de sănătate.

101. Conform pct. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016, cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, oobligațiile Centrului sânt următoarele: 1) să activeze în strictă conformitate cu legislația în vigoare în domeniul achizițiilor publice; 1^{1}) să acorde instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice sprijinul metodologic necesar privind planificarea și estimarea necesităților de bunuri și servicii, precum și colectarea informațiilor cu privire la acestea; 2) să colecteze informațiile privind lista şi cantitățile de bunuri și servicii necesare pentru toate instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice din țară, inclusiv cerințele de calitate faţă de acestea; 3) să planifice la nivel național toate procedurile de

achiziții publice centralizate de bunuri și servicii necesare instituțiilor medico-sanitare publice; 4) să examineze obiectiv şi imparțial toate solicitările venite din partea instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice, operatorilor economici, altor persoane fizice sau juridice, conform competențelor funcționale ale Centrului; 5) să desfășoare proceduri de achiziții de bunuri și servicii potrivit listelor bunurilor și serviciilor aprobate, conform legislației în vigoare; 6) să desemneze, conform rezultatelor procedurilor de achiziții publice, ofertanții câștigători, prin decizia grupului de lucru al Centrului, pentru semnarea contractelor de achiziții publice; 7) să supravegheze și să evalueze modul de executare a contratelor de achiziții publice de bunuri și servicii din contul banilor publici; 8) să încheie cu instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice contracte de prestări servicii, pentru planificarea și efectuarea procedurilor de achiziții, executarea și supravegherea executării contractelor de achiziții de bunuri și servicii; 9) să transmită Ministerului Sănătăți rapoarte lunare, trimestriale și anuale de activitate. Raportul anual de activitate se transmite pînă la data de 15 februarie al anului următor; 10) să examineze şi să soluţioneze, în limita competenței funcționale, petițiile venite la adresa Centrului; 11) să asigure protecţia datelor cu caracter personal și a celor care cad sub incidenţa legislației din domeniul secretului comercial și secretului de stat.

102. Cu referire la dezacordul reclamantei în partea ce ține de incorectitudinea aplicării penalității, prin prisma faptului că autoritatea contractantă Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) s-a bazat pe rapoartele prezentate de către direcția administrative-juridică și monitorizare din cadrul Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS).

103. Se reține, că rapoartele direcției administrativ-juridică și monitorizare se realizează cu scopul de a supraveghea și monitoriza executarea contractelor de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical și dispozitive medicale pentru necesitățile sistemului de sănătate, din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mijloacelor financiare ale instituțiilor publice, mijloacelor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală, asigurând servicii de înaltă calitate în domeniul dat, atribuții reglementate prin Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, conform Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016.

104. Totodată, potrivit pct. 35 din Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10 octombrie 2016, cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, operatorii economici contractanți și instituțiile medico-sanitare beneficiare sau altă persoană juridică au obligația să execute contractul de achiziții publice cu bună-credință și diligența corespunzătoare.

105. Conform pct. 36 din aceiași Hotărâre a Guvernului, centrul va supraveghea, va verifica şi va monitoriza executarea contractelor de achiziții publice încheiate. În acest scop, instituțiile medico-sanitare publice, autorități/instituții publice beneficiare și operatorii economici prezintă o informație privind realizarea contractelor de achiziții publice de bunuri și servicii (inclusiv nivelul de executare a acestora), conform modelului stabilit de Centru.

106. Potrivit pct. 46 din Hotărârea Guvernului nr. 10 din 20 ianuarie 2021, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice, Grupul de lucru asigură monitorizarea executării contractelor de achiziție publică, întocmind rapoarte în acest sens semestrial și anual, conform anexei nr. 2. Rapoartele respective includ informații cu privire la etapa de executare a obligațiilor contractuale, cauzele neexecutării, reclamațiile înaintate și sancțiunile aplicate, mențiuni cu privire la calitatea executării contractului etc. Rapoartele sunt plasate pe pagina web oficială a autorității contractante, iar în lipsa acesteia – pe pagina web oficială a autorității ierarhic superioare căreia i se subordonează sau a autorității administrației publice locale de nivelul al doilea.

107. Prin urmare, nu pot fi reținute cele invocate de partea reclamantă cu privire la faptul că nu sau constatat cazuri de refuz, sau faptul că beneficiarii nu au înaintat reclamantei cât și pârâtei careva pretenții, deoarece prin raportul de monitorizare a contractelor s-a constatat neexecutarea tranşelor stipulate la pct.2.1. din contracte.

108. Cu referire la încălcarea normelor de drept la aplicarea penalității de către autoritatea pârâtă în privința reclamantei Î.C.S. „Farmina" S.R.L., se reține faptul că, potrivit art. 9 alin.(2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar: a) din contracte și din alte acte juridice.

109. Astfel, prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

110. Art. 776 Cod civil, stipulează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

111. Se reține, că conform pct. 1.1. din contractele semnate în cadrul procedurii de achiziție publică nr. ***** din 25 iulie 2022, vânzătorul își asumă obligația de a livra bunurile, Beneficiarului în cantitatea și sortimentul prevăzut în specificația din anexa nr.1, care este parte integrantă a prezentului contract (f.d.53-56 din Dosarul administrativ).

112. Totodată, potrivit pct.6.1., reclamanta Î.C.S. „Farmina" S.R.L., în baza prezentului Contract, Vânzătorul se obligă: a) să livreze Bunurile în condițiile prevăzute de prezentul

Contract; b) să anunțe Beneficiarul, în decurs de 5 zile calendaristice de la semnarea prezentului Contract, prin telefon/fax sau telegramă autorizată, despre disponibilitatea livrării Bunurilor; c) să asigure condițiile corespunzătoare pentru recepționarea Bunurilor de către Beneficiar în termenele stabilite, în corespundere cu cerințele prezentului Contract - Specificația Nr.2 (Specificațiile tehnice a bunurilor licitate) - anexa nr.3; d) să asigure integritatea și calitatea Bunurilor pe toată perioada de pînă la recepționarea lor de către Beneficiar; e) să livreze dispozitive medicale înregistrate în registrul de stat al dispozitivelor medicale; f) Termenul de valabilitate restant (la momentul livrării) va constitui cel puțin 60% pentru dispozitivele medicale cu termen de valabilitate total mai mare de 2 ani și de cel puțin 80% pentru dispozitivele medicale cu termen de valabilitate total mai mic de 2 ani (inclusiv) (f.d.53-56 din Dosarul administrativ).

113. Potrivit art. 966 alin.(1) Cod civil, executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

114. Conform art. 992 al Codului civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

115. Conform art. 901 alin.(1) lit.e) Cod civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare;

116. Conform art. 901 alin.(4) și (5) Cod civil, mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin.(1) care sînt compatibile pot fi cumulate. În special, creditorul nu este lipsit de dreptul la despăgubiri prin recurgerea la oricare alt mijloc. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

117. Astfel, potrivit raportului efectuat de către direcția administrativ-juridică și monitorizare rezultă, că reclamanta Î.C.S. „Farmina” S.R.L. nu și-a executat obligațiile contractuale privind livrarea conform tranșelor stipulate în contract a bunului, fiind creată situației imposibilității autorității contractante Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) la identificarea timpurie a riscurilor care ar permite luarea măsurilor corective înainte ca acestea să devină probleme majore, care se soldează cu periclitate activitatea instituțiilor beneficiare și asigurarea accesului egal la servicii de sănătate a populației Republicii Moldova.

118. Prin urmare, în cazul în care apar probleme sau neînțelegeri, este important să existe canale de comunicare deschise pentru a rezolva disputelor în mod constructiv și în conformitate cu prevederile contractuale, fapt care nu a fost respectate de către reclamanta Î.C.S. „Farmina” S.R.L.

119. Conform art. 947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

120. Astfel, clauza penală reprezintă o stipulație (prevedere contractuală), prin care părțile stabilesc de comun acord, anticipat și prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

121. Rolul principal al clauzei penale din contracte este acela de a asigura executarea corectă și în termen a obligațiilor contractuale, sub amenințarea unei sancțiuni financiare în caz contrar.

123. Este important de menționat, că părțile implicate într-un contract să fie conștiente de prevederile clauze: penale și de impactul său potențial asupra obligațiilor lor contractuale, iar operatorul economic „Farmina" S.R.L. participând la licitația publică și la procedura de achiziție publică și propunând un bun spre achiziționare, de la bun început și-a asumat obligația de a livra conform termenilor prevăzuți în anunțul de participare, și ulterior la încheierea contractului, precum și riscurile care vor surveni pe parcurs.

124. Totodată, garanția de bună execuție constituie un instrument de garantare a îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor asumate, solicitată operatorilor economici care semnează un contract de achiziție publică.

125. Astfel, această garanție reprezintă un angajament ferm și irevocabil asumat de Garant - operatori; economic, în numele contractantului cu Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS), privind plata în favoarea Centrului pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate (CAPCS) a unei despăgubiri în limita sumei garantate, în situația în care Contractantul nu își îndeplinește obligațiile asumate prin contract.

126. Prin urmare, analizând materialele prezentate, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, de către Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate s-au apreciat drept și juste raționamentele cu privire la faptul că Î.C.S. „Farmina" S.R.L. nu a executat obligația corespunzător nefiind livrate tranșele în proporție de 60 % din cantitatea totală contractată, fapt ce a servit temei pentru aplicarea penalității în conformitate cu prevederile pct.9.8. din contract.

127. Conform prevederilor art. 10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

128. Potrivit art.11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

129. Conform art. 118 Cod administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia. (4) Motivarea nu este obligatorie în cazul în care: a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane; b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

130. Astfel, în temeiul art. 118 Cod administrativ, se reține că deciziile grupului de lucru în care sunt expres indicate temeiurile de drept, temeiurile de fapt și descrierea succintă a procedurii administrative care a stat la baza aplicării penalității și reținerea acesteia din contul garanției de bună execuție pentru neexecutare a condițiilor contractante.

131. În acest context, se conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune, nu își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, prin urmare argumentele părții reclamante în acest sens sunt lipsite de suport juridic.

114. Astfel, analizând normele legale citate supra, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și materialul probatoriu administrat, se conchide că, actele administrative individuale în privința reclamantei Î.C.S. „Farmina” S.R.L. au fost emise în strictă conformitate cu prevederile legale.

115. Prin urmare, se reține că de către autoritatea pîrîtă nu au fost admise careva abateri la emiterea actelor administrative individuale emise în privința reclamantei.

116. Astfel, se constată că argumentele reliefate de reclamant în cererea de chemare în judecată sunt nepertinente și lipsite total de suport juridic, ceea ce denotă netemeinicia cererii de chemare în judecată cu solicitările formulate.

117. În acest context, instanța judecătorească subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

118. Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

119. În concluzie, argumentele reclamantului nu pot fi reținute, deoarece aceasta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar actul contestat se întemeiază pe o interpretare corectă a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor, în conformitate cu cele prevăzute de Legile citate supra.

120. Reieșind din cele relatate supra, examinând temeiurile invocate de reclamant întru anularea actelor contestate, în coroborare cu contraargumentele invocate de autoritatea publică pârâtă întru confirmarea legalității actelor administrative emise, instanța nu a identificat temeiuri de ilegalitate a actelor contestate, motiv pentru care acțiunea reclamantului este pasibilă de respins.

121. Totodată, instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

122. Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale

prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

123. În conformitate cu prevederile art.art.224-225, 229, 232 Cod Administrativ, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Î.C.S. ”Farmina” S.R.L. către Centrul pentru Achiziții Publice, Centralizate în Sănătate cu privire la anularea deciziei de aplicare a penalităților și a deciziei de revizuire a penalităților, ca neîntemeiată.

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la ziua pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței

Judecător **Livia Mitrofan**